

Ivan Langerholz:

Šola lepega vedenja.

3. Kakó pozdravljajte.

K lepemu vedenju spada tudi pozdravljanje. Zato se moramo tudi temu priučiti. Zlasti za tiste Trdoglavce in Trmoglavke velja to, ki se jim zdi pozdravljati nekaj nepotrebnega.

Poglejte, kako spodobno pozdravlja Ivan Gladek. Klobuk sname z glave, z obrazom je pa obrnjen proti onemu, ki ga pozdravlja. In kdaj pozdravi? Par korakov prej, nego se sreča z onim, ki ga razveseli s pozdravom. Ne pozdravi šele takrat, ko gre mimo njega. Lepo je tudi, če se pozdravljajoči nalahno prikloni z glavo. No, pa če se ravno ne, mu tega ne bomo šteli v velik greh. Pač pa se spodobi, če se prikloni deklica, ki pozdravi. Rute ali klobučka pa seveda ne vzame z glave.

Kakšen je pa Tone Brdavs! Klobuk privzdigne komaj za prst. Boji se znabiti, da bi se prehladil v svoje kuštrave lase? Če bi lasje ponoči kašljali, kako bi pa Tone spal? Nekateri pa mislijo, da ima ptiče pod klobukom.

Za pozdrav rabimo navadno tudi nekaj besedi, ki lepo izražajo naše želje in voščilo. Naši, res domači pozdravi se glasé: »Dobro jutro! Dober dan! Dober večer!« Kdaj rabimo to, kdaj ono, kdaj tretje, ne bo modrim šolarjem težko uganiti. Duhovnika pozdravljamo radi s starim krščanskim pozdravom: »Hvaljen Jezus!« Vsi drugi pozdravi so pa tuje, od drugod prinešeno blago. Ljubimo svoje in ostanimo pri svojem!

Tine Koračnik je pa oni dan prehitel na potu gospoda učitelja. Pa je snemal že za njegovim hrbtom klobuk in zagodel: »Dober dan!« Prav je pač storil, da je pozdravil, a vendar ni prav storil. Za hrbtom nikoli ne pozdravljajmo! To si dobro zapomnite. Tine naj bi šel mimo gospoda učitelja naprej in ko bi bil že toliko pred njim, da ga je ta lahko zapazil, naj bi se bil napol obrnjen proti gospodu učitelju odkril in voščil »Dober dan!« Tako bi bilo spodobno.

Sedé pa navadno ne pozdravljamo — kakor je to nedavno temu storila Ivanka Klopčič. Pred hišo je namreč sedela. Mimo je pa prišla gospodična učiteljica, in Ivanka ji je sedé voščila: »Dobro jutro!« To je brezobzirnost, če je človek zdrav. Bolnemu revežu ali revu bi pa človek ne zameril.

Če srečamo na enem in istem potu večkrat ravnoisto osebo, zadostuje, da jo pozdravimo le enkrat.

Če vas pa več naenkrat sreča kako osebo, ki jo morate pozdraviti, jo pa pozdravite vsi naenkrat. Ne pa takó, da bi se zdaj eden oglasil: »Dober dan!« in za njim spet drugi in spet tretji... pa nazadnje še kateri. Vsi naenkrat! Pa mirno, prijazno, ne kričé kakor srake. Le ubogajte, pa bo lepo.

Pozdravljajte zlasti svoje predstojnike in druge imenitnejše osebe. Če spremljaš znanca, in ta koga pozdravi, ki bi ga ti morda ne pozdravil, ga moraš tudi pozdraviti že zaradi svojega prijatelja. Lepo je pa tudi, če se pozdravljajo znanci med seboj, čeprav malo bolj po domače; voščijo si »dober dan« ali »dobro jutro« ali »dober večer«, če se tudi drug drugemu ne odkrivajo.

Ni pa lepo, kar je rekel oni dan Krivčev Tine: »Ko ne bom več hodil v šolo, se pa ne bom nikoli več odkril naši učiteljici! Pa katehetu tudi nič več! Kdo se bo odkrival takim, ki me zmeraj zapirajo v šoli?« Tako govorjenje je neotesano, ravnanje bi bilo pa še bolj. Gospodična učiteljica bo ostala to, kar je, če jo Krivčev Krivček kaj pozdravlja ali nič. In gospod katehet tudi. Znak sirovosti in neotesanosti bo pa le na Tinetu in na tistih, ki hočejo Tineta posnemati.

Poslušajte še to-le: Zastopnik Zedinjenih držav v Ameriki je v svojem uradnem poročilu iz Palerma v Italiji pisal v Ameriko to-le: »Tukaj v Evropi imajo navado, ki bi jo lahko priporočali tudi pri nas v Ameriki. Mislim namreč na navado, da tu pozdravljajo mrliča s tem, da se ljudje odkrijejo, če gre mimo njih po ulicah mrtvaški izprevod.« Pogledjte, otroci! Tujcem se to lepo zdi. Pri nas se pa zdi marsikomu to neumno. Kakor da bi bili samo tujci pametni, mi pa vsi neumni?

Ohranimo, kar dobrega imamo! Le lepo se odkrijte, kadar srečate pogrebce na cesti. Enako storite tudi, če greste mimo cerkve, mimo pokopališča, mimo križa ali mimo kapelice. Odkrij se istotako, če srečaš procesijo, ali kadar vidiš, da nese duhovnik bolniku sveto popotnico. Ni tudi lepo, če gledamo ob jutranjem, opoldanskem in večernem zvonjenju večidel le pokrite glave.

Nasproti Bogu in nasproti ljudem pokažimo, da smo učenci šole lepega vedenja.

